

Pjece om HPV-vaccinen til forældre og deres piger

Livmoderhalskræft kan forebygges

Information om HPV-vaccination

HPV-vaccinationen er en del af det danske børnevaccinationsprogram og anbefales til piger, der er fyldt 12 år.

HPV-vaccinationen beskytter mod de typer af virus, der er skyld i langt de fleste tilfælde af livmoderhalskræft. Derudover beskytter vaccinationen mod kønsvorter, som er en af de mest udbredte kønssygdomme i Danmark.

Til piger og deres forældre

Denne pjece er til forældre og deres piger i 12-års alderen. I pjecen kan du læse om:

- Livmoderhalskræft og kønsvorter
- HPV-virus
- Hvordan HPV-vaccinen beskytter piger mod livmoderhalskræft senere i livet
- Hvordan vaccinen gives
- Hvilke bivirkninger vaccinen kan give
- Regelmæssig screening for celleforandringer

Derudover får du anden information, som er værd at vide om HPV-vaccinen og HPV-vaccination.

Livmoderhalskræft og kønsvorter

Over 100 kvinder dør hvert år af livmoderhalskræft i Danmark

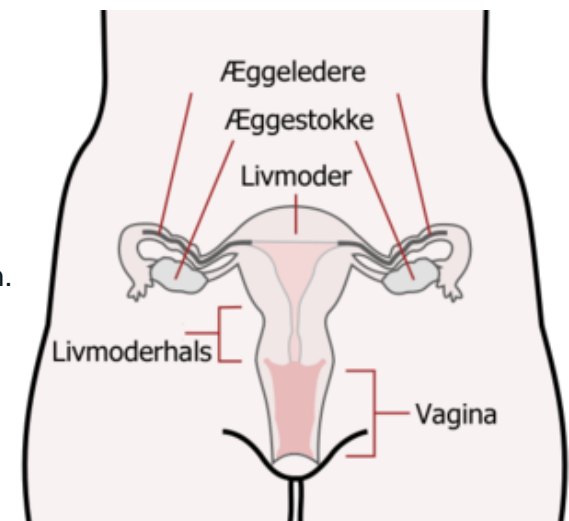
Livmoderhalskræft er en alvorlig sygdom, som rammer ca.370 danske kvinder om året - halvdelen af dem er under 45 år. Hvert år dør ca.100 kvinder af sygdommen, Derudover bliver flere tusinde kvinder opereret for celleforandringer, som kan være forstadier til livmoderhalskræft. Kvinder, som er blevet opereret for forstadier til livmoderhalskræft, har større risiko for at abortere eller føde for tidligt.

Det tager mange år at udvikle livmoderhalskræft

Man kan kun få livmoderhalskræft, hvis man har haft forstadier til kræft i livmoderhalsen. Der kan gå mange år, før forstadier udvikler sig til livmoderhalskræft.

Kønsvorter - den mest udbredte kønssygdom i Danmark

Kønsvorter kendes også som kondylomer og viser sig som vorter på og rundt omkring kønsorganerne og endetarmsåbningen. Kønsvorter er i sig selv ikke farlige, men kan være irriterende og svære at komme af med.

Livmoderhalskræft skyldes en HPV-infektion

HPV-virus er årsag til livmoderhalskræft

Livmoderhalskræft skyldes virus, som kaldes humant papilloma-virus (HPV).

Der findes flere forskellige typer HPV. Det er HPV-typerne 16 og 18, der skyld i 70 procent af alle tilfælde af livmoderhalskræft.

HPV overføres ved seksuel kontakt

HPV er en helt almindelig virus, som bliver overført ved sex og seksuel kontakt.

Når man er seksuel aktiv er der stor sandsynlighed for, at man på et tidspunkt i sit liv får overført HPV. Som regel helbreder kroppen selv en HPV-infektion, men i nogle tilfælde forsvinder infektionen ikke, og så er der risiko for at få livmoderhalskræft.

Smitte med HPV giver ikke symptomer, så man kan gå rundt med infektionen uden at vide det.

Sådan beskytter HPV-vaccinen mod livmoderhalskræft og kønsvorter

HPV-vaccinen virker ved at forebygge smitte

HPV-vaccinen virker ved at forebygge smitte med HPV-typerne 16 og 18 og HPV-typerne 6 og 11 - de typer HPV, som er årsag til de fleste tilfælde af livmoderhalskræft og kønsvorter. HPV-vaccinen beskytter ikke mod andre kræftfremkaldende HPV-typer.

Vaccinen mod HPV virker kun, hvis man er vaccineret, før man bliver smittet med de HPV-typer, vaccinen virker imod. Derfor skal man vaccineres så tidligt som muligt – helst inden seksuel debut. Sundhedsstyrelsen anbefaler derfor, at HPV-vaccination gives til piger i 12-års alderen.

Hvor lang tid HPV-vaccinen virker, ved man endnu ikke med sikkerhed, men det forventes, at den beskytter langvarigt.

Sådan foregår HPV-vaccinationen

HPV-vaccination hos egen læge

Ligesom de andre vaccinationer, der er en del af vaccinationsprogrammet for børn, foregår HPV-vaccination hos egen læge.

Vaccinen gives med en tynd nål i overarmen.

For at få den bedste beskyttelse, skal man have HPV-vaccinen to gange.

Stik	Hvornår
1	Piger, der er fyldt 12 år
1	Seks måneder efter første stik

Efter HPV-vaccination

Vi reagerer alle forskelligt på at blive vaccineret.

Milde forventelige reaktioner

Det er almindeligt at få milde reaktioner efter vaccination som fx smerte, hævelse, ømhed og kløe, der hvor man er blevet stukket. Nogle oplever også at blive utilpasse med feber, hovedpine og kvalme.

Nogle er besvimet umiddelbart efter vaccinationen, men det kan hænge sammen med det at blive stukket.

Sjældne bivirkninger

Der kan i sjældne tilfælde ses mere alvorlige bivirkninger som fx allergiske reaktioner med vejrtrækningsbesvær, Der ikke fundet sammenhæng mellem HPV-vaccinen og alvorlige sygdomstilfælde og dødsfald.

Bivirkninger skal sættes op imod en alvorlig og dødelig kræftsygdom

Alvorlige bivirkninger kan ikke udelukkes fuldstændigt, selv om de er meget sjældne. Men det er vigtigt at huske, at vaccinationen beskytter mod en kræftsygdom, som ca. 100 danske kvinder dør af hvert år.

Sundhedsstyrelsen har som led i overvågningen også modtaget formodede bivirkninger, der ikke står i vaccinnens produktinformation. Det skyldes, at man endnu ikke ved, om bivirkningerne skyldes vaccinen.

Det er fx længerevarende symptomer som ømme muskler, unormal træthedsfølelse eller svaghed, kuldegysninger, en generel følelse af utilpashed og besvimelser.

Bivirkninger bliver fulgt tæt

En vaccine bliver testet grundigt, før lægerne begynder at bruge den. Og nye vacciner bliver fulgt tæt. Sundhedsstyrelsen og alle sundhedsmyndigheder i EU overvåger nøje alle bivirkninger, som læger, patienter og pårørende melder.

HPV-vaccinen er vurderet som meget sikker. På verdensplan er over 40 millioner indtil videre blevet HPV-vaccineret.

Tal altid med lægen ved eventuelle bivirkninger efter vaccination

Læger bliver opfordret til at melde alle tegn og symptomer, som kan være mulige bivirkninger ved vaccinen. Privatpersoner kan også melde bivirkninger til Sundhedsstyrelsen på: www.meldenbivirkning.dk.

På Sundhedsstyrelsens hjemmeside kan du følge med i de indberetninger om bivirkninger, vi modtager om HPV-vaccinen. Se www.sundhedsstyrelsen.dk

Regelmæssig screening for livmoderhalskræft fra 23 år

Tilbud om screening for livmoderhalskræft fra 23 år

Alle kvinder i Danmark, der er fyldt 23 år, får tilbud om regelmæssigt at få taget en celleprøve fra livmoderhalsen.

Det er vigtigt at blive screenet regelmæssigt for livmoderhalskræft - også selvom man er blevet HPV-vaccineret, da HPV-vaccinen ikke beskytter mod alle kræftfremkaldende HPV-typer. Vaccinen beskytter mod de to typer HPV, der er årsag til langt de fleste tilfælde af livmoderhalskræft.

Færre får livmoderhalskræft

Livmoderhalskræft kan næsten udryddes med HPV-vaccination og regelmæssig screening.

I dag får halvt så mange kvinder livmoderhalskræft, som før screeningsprogrammerne begyndte.

Antallet af kvinder, der dør af sygdommen, er halveret i løbet af de seneste 50 år.

Fakta

- Kondom beskytter ikke 100 % mod HPV. HPV kan sidde på huden omkring kønsorganerne, hvor kondomet ikke dækker.
- Man skal fortsat beskytte sig mod kønssygdomme, når man har sex – også selv om man er vaccineret mod HPV.
- I Danmark bliver HPV-vaccinen Gardasil® brugt til vaccination af piger, der er omfattet af børnevaccinationsprogrammet. Den beskytter mod både livmoderhalskræft (HPV 16 og 18) og mod kønsvorter (HPV 6 og 11).
- Du kan søge om erstatning hos Patienterstatningen, hvis du har fået en skade, der er forårsaget af en vaccine. Læs mere på www.patienterstatningen.dk